

Verksamhetsberättelse 2024 för Gårdsby sockens Hembygdsförening

Föreningens arbete bedrivs av styrelsen och i fyra hembygdsgrupper: Byggnadsvårdsgruppen, Teknik från förr, Lokalforskningsgruppen och Barn- och ungdomsgruppen.

Föreningen publicerar sig på www.gardsby.se/hembygd, på hembygdsrörelsens webb för lokalhistoria, på Facebook (Gardsby.hembygdsforening) och på Instagram (gardsby_hembygdsforening).

Se för övrigt gårdsbykalendern: www.gardsby.se/kalender.

Styrelsen har haft 8 protokollförda möten under 2024, både online och på Hoppet.

Hembyggsdagen - Hoppetfesten 7 september.

Hembygdsföreningen har alltsedan starten 1952 hållit en hembyggsfest på sommaren för att samla medlemmar och återvändare. Under senare år har fokus varit på barnverksamheter, lokala hantverk och företag, och olika inslag som mopedrally/fordon. Föreningen välkomnar samverkan med andra föreningar och verksamheter i trakten, för att skapa en känsla för bygden.

Hemslöjden i Kronoberg var på hembygdsgården och visade spinneri, repslagning och tillverkning av hopprep. Med stor kunnighet visades och beskrevs också vår fina gamla samling av kläder som finns på Hembygdgården.

Dagen bjöd på musikunderhållning av Gårdsbykören.

I samarbete med Trollbackens föräldrakoperativ anordnades en springtävling för barn med godispåse som pris. Vidare ordnades med ponnyridning, visning av gamla jordbruksredskap mm.

Byggnadsvårdsgruppen

Byggnadsvårdsgruppen vårdar i huvudsak yttre miljö på hembygdsgården, såsom gräs, sly, målning och ser till husen en del. Gruppen har träffats många tisdagar under sommarhalvåret med fika och social samvaro.

Byggnadsvårdgruppen hade 23 träffar från 9/4 till 15/10 inkl Fixardagen på Hoppet 21/4. Oftast deltog 3-7 personer.

Ett försök med målarhelg på Hoppet fick klen deltagande, bara de två arrangörerna.

Arbete med grävning och läggning av markkabel för el till ladugården har utförts.

De tre grupperna Byggnadsvårdsgruppen, Lokalforskningsgruppen och Teknik från Förr hade en gemensam avslutningsträff på Hoppet 22/10 då deltagarna bjöds på smörgåstårta som tack för lovvärda insatser.

Teknik från förr

Teknik från Förr hade 22 träffar från 15/4 till 15/10 inkl Fixardagen på Hoppet 21/4. I medeltal deltog ca 3 personer.

Denna grupp inventerar och restaurerar gamla redskap och maskiner på hembygdsgården Hoppet.

Utställningen i ladan uppdateras och dokumenteras efterhand.

Gruppen har även haft en praktisk provkörning med den gamla vändplojen 1/10 hos Lars Strömgren och med Alf Löfgren som "plogförare".

Lokalforskningsgruppen

Lokalforskningsgruppens aktiviteter har i många fall sammanfallit med Byggnadsvårdsgruppen och med "Teknik från förr".

Vi har bl. a. varit behjälpliga vid inventering och märkningen av gamla jordbruksföremål i ladugården.

Även i magasinet har vi fortsatt att inventera, upprusta och märka föremål.

Till hembygdsföreningen har kommit en del frågor via mail som har med arkivmaterial att göra. De flesta har vi kunnat svara på med hjälp av dokument och bilder vi har.

Vi har även fått en stor mängd bilder och dokument från Knut Svenssons barn i gåva. En del har vi börjat gå igenom.

Vi har erhållit en avskrift av en mantalsbok från Gårdsby socken 1922 från Skatelövs pastorsexpedition och hämtat densamma där.

Lokalforskningsgruppen har även ansvar för tillsyn och underhåll av Sigfridsleden.

Sedvanligt underhåll har genomförts utmed hela Sigfridsleden vid flera tillfällen av året.

Ett vårmöte anordnades på Hoppet av kommunens samordnare för friluftsliv på Kultur- och fritidsförvaltningen. De hade sammankallat samtliga skötsel-föreningar på Sigfridsleden från Åsa till Linneryd. Där gavs tips och råd om utmärkning av alla leder som ska utföras på ett enhetligt sätt.

Barn och ungdomsgruppen

Under året som gått har barn/ungdomsgruppen genomfört följande aktiviteter:

- Fixardag på Hoppet - Tillsammans med ett flertal familjer och i kombination med den årliga "fixardagen" genomfördes arbete med den historiska hinderbanan. Vi satte humlestörer, gjorde Stengärdesgård/tunnel, planterade växter, satte hoppkubbar. Vi grillade även korv och fikade i strålande sol.

- Fornvandring i byn. Tillsammans med Christer Lindqvist besökte vi två platser i byn med avtryck från forntiden. En hälleekista och ett stenröse, där vi fick uppleva både stenålder och vikingatid. Avslutningsvis fikade vi tidsenligt fika.
- Barnkafé med plantbyte. Till förmån för vår hinderbana genomförde barn (med stöd från vuxna) ett kafé i Magasinet. Det blev ett uppskattat arrangemang med bra uppslutning.
- Växjö kommuns Scensommar har genomfört en teateruppsättning på Hoppet. En musikaliskt berättelse vid namn Tjena Känslor. Samtidigt höll barn/ungdoms gruppen i fikaförsäljning. Ett uppskattat arrangemang med mycket besökare både från byn och "utifrån".
- Invigningen av vår Historiska Hinderbana. Det bjöds på tårta, tal, sång och ballongfigurer. Den Historiska hinderbanan är en satsning för att få en yngre generation nyfikna på sin hembygd/hembygdsföreningen. Det ska även verka som en mötesplats, där flera generationer kan mötas. Hinderbanan är utformad med äldre tekniker och hantverk, och är även tänkt att ur ett pedagogiskt syfte skapa kunskap/kännedom kring dessa. Cirka 70 personer kom på invigningen.
- Julmys på Hoppet. Barn och föräldrar var välkomna att tillsammans fira första advent och pyssla, fika på Hoppet.

Aktiviteter

Utöver ovanstående aktiviteter har hembygdsföreningen ordnat en mängd aktiviteter under året:

29/3 Långfredagsvandring till Åsabacken.

7/4 Renovering av gamla fönster. Jon Martinsson lämnade tips och visade hur man får gamla fönster fina igen. Plats hembygdsgården Hoppet.

21/4 Fixardag på Hoppet och hinderbanan för hela familjen.

12/5 Familjeutflykt tillbaka till forntiden – 3 ställen med vikingafika och fakta.

18/5 Vårcykling på nya cykelvägen.

2/6 Barnens sommarcafé.

22/9 På Hoppet berättade Gert Nilsson om fruktodling och hur ett äppelträd fungerar. Vi provar olika äppelsorter.

6/10 Filmkväll, Poul Kongstad visar ny hembygdsfilm om "Mia på Hoppet".

27/10 Per Friman visar och berättar om smide i smedjan i Gårdsby. Fanns möjlighet att prova på.

Gårdsbybladet

Föreningen har under året bidragit med material om våra aktiviteter i Gårdsbybladet. Samtliga utgåvor av Gårdsbybladet sedan starten 2005 finns samlade på www.se

Ekonomi 2024

Först vill hembygdsföreningen tacka för ännu en minnesgåva för bortgångna Elsa Pettersson, liksom under 2023.

Allmänt är föreningens ekonomi i gott skick.

Själva föreningsverksamheten har i år ett underskott på ca 10 tkr pga upprustningar och investeringar, men som uppvägs av ett tillfälligt överskott i projektet hinderbana, så att det samlade resultatet för föreningen är ca +1 tkr 2024.

Tre saker har påverkat ekonomin märkbart:

1. Projektet Historisk hinderbana.

En särskild projektgrupp har sedan 2022 förverkligat - och invigt - en inspirerande historisk hinderbana för barn på hembygdsgården.

Investeringarna ligger på ca 135 tkr, och det finns pengar till framtida underhåll m m. Gruppen har varit duktig på att söka bidrag för detta projekt för barn.

Bidragsgivare till hinderbanan har varit:

- Växjö kommun, Länsförsäkringar Kronoberg, Sparbanken Kronan, Leader Linné, Trollbacken förskola och privatpersoner.
- Lokala företag TMS AB, Olofssons Entreprenad, Klockans el och hantverk, Nykulla bygghantverk, Växjö plåtslageri.
- Gårdsby hembygdsförening och "barncaféer" på hembygdsgården.

2. Hembygdifesten 7 september tillsammans med Hemslöjden Kronoberg inbringade ett överskott på knappt 8 tkr och bokförsäljning ca 1 tkr.

Föreningen tackar de som skänkt vinster till lotteri på hembygdifesten.

3. Upprustningar och investeringar på hembygdsgården Hoppet

- Genom en kombination av omfattande ideella insatser och inköp har ladugården försetts med el och en del belysning av utställningarna.

Utlägg för arbeten och materiel har varit ca 17 tkr.

- Inköp på begagnatmarknaden: metallstege 9 m, åkgräsklippare.
- Ca 100 liter rödfärg och annan målningsmateriel.
- Kjell Gustafsson har skänkt en slätterbalk som byggnadsvårdsgruppen rustat upp.

Styrelsen 2024:

Eddy Sandgren, Långa Rör. (ordförande).

Louise Lindberg, Tofta (sekreterare).

Poul Kongstad, Gårdsby (kassör).

Tore Sandrell, Sandsbro.

Sara Richter-Simsek, Bostorp.

Lina Schlegel-Palm, Häljaryd.

1. Styrelsesuppleanter 2024:

Martin Gustavsson, Stojby.

Jonas Eriksson, Tofta.

Ingrid Karlsson, Tveta.

Arbetsgrupper

Byggnadsvårdsgruppen: Poul Kongstad, Gårdsby (sammankallande).

Teknik från förr: Poul Kongstad, Gårdsby (sammankallande).

Lokalforskningsgruppen/Natur och motion: Tore Sandrell, Sandsbro (sammankallande).

Anm: Till Lokalforskning räknas bl.a dokumentation, hembygdsbok, inventarier, visning. Till Natur och Motion räknas främst Sigfridsleden, orientering/samverkan.

Barn och ungdomsgruppen: Sara Richter-Simsek, Bostorp (sammankallande).

Smedjefogde: Åke Ögren, Gårdsby.

Tillsynsman för Hembygdsgården Hoppet: Kenneth Ramne´r och Jenny Ramne´r (biträdande) Gårdsby.

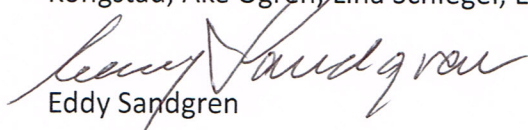
Revisorer: Bert Karlsson, Areström, och Lena Johansson, Kråkenäs.

Revisorsuppleanter: Ingrid Karlsson, Tveta och Birgitta Karlsson, Areström.

Valberedning: Kjell Gustavsson, Norra Åreda (sammankallande), Jenny Ramne´r, Gårdsby, Bertil Sandberg, Gårdsby.

Styrelsen inbjuder alla att besöka Hoppet med kaffekorg på cykel liksom biltur genom socknen. Hembygdsgården Hoppet är en bra rastplats med fikabord och vatten vid cykelvägen och Sigfridsleden.

Nyckel till Ekebergastugan har bl.a Tore Sandrell, Sara Richter-Simsek, Kenneth Ramné, Poul Kongstad, Åke Ögren, Lina Schlegel, Eddy Sandgren.

Eddy Sandgren

Ordförande

Långa Rör 2025-03-12